

februari 2025

NIEUWSBRIEF

STICHTING AANPAK OUDERENMISHANDELING

Welkom

SAOM-ontwikkelingen

BES-eilanden

Ontbijtsessie Barneveld

Ontwikkelingen

6 vragen aan....

Agenda

Welkom

De aanpak van ouderenmishandeling heeft nog veel, heel veel aandacht nodig. Overal en steeds weer komen we schrijnende verhalen tegen, die ons sterken dat we door moeten gaan. En we komen jullie hierin tegen, de lezers van deze nieuwsbrief, die ook de schouders eronder willen zetten. Omdat delen van kennis en kunde ons motto is, hebben we ook deze keer weer onze verhalen opgehaald bij professionals in de praktijk die zich zorgen maken. We willen immers een platform zijn waar professionals elkaar tegenkomen en kunnen uitwisselen. En wij als bestuur komen ook mooie mensen tegen met een enorme toewijding.

Graag doen we weer verslag van onze ontmoetingen. Jullie komen Rozemarijn van Bruchem, internist ouderengeneeskunde en ethica, hier twee keer tegen. We doen een verslag van een gastles, die ze gaf bij het LPBO en we mochten onze 6 vragen aan haar stellen. Erna neemt jullie mee naar het Caraïbisch gebied, waar ze een train-de-trainer m.b.t. de aanpak van ouderenmishandeling trainde.

En nog veel meer. Lees verder, veel inspiratie gewenst!

Groet, Erna, Kristin, Marjanne en Tom

SAOM: Delen van Kennis & Kunde

De laatste Delen van Kennis & Kunde was op 12 december. Een bijzondere bijeenkomst met alleen vertegenwoordigers van Veilig-Thuis-organisaties! Om diverse redenen waren andere geïnteresseerden verhinderd. Het was een mooie bijeenkomst waarin o.a. is opgehaald wat de inhoud zou kunnen zijn van het toekomstige SAOM-webinar over Veilig Thuis en de aanpak ouderenmishandeling (zie agenda). De aanwezigen hebben met elkaar besproken welke specifieke kennis zij hebben binnen de aanpak ouderenmishandeling om zo onderling gebruik te kunnen maken van elkaars expertise. Je weet maar nooit wanneer je in een casus extra kennis nodig hebt over de medische keten; ondersteunende en Nederlandse gebarentaal; wetgeving & protocollen of hoe je ketenpartners stimuleert om de meldingendienst te bellen!

Verder is er stilgestaan bij wat de Veilig Thuis-organisaties kunnen brengen en wensen op te halen uit het toekomstige webinar.

SAOM_webinars

In 2025 blijft SAOM 4x per jaar de sessies Delen van Kennis & Kunde aanbieden. Hierin staat vooral het netwerken centraal: leren van elkaar over de aanpak van ouderenmishandeling. Omdat er ook vragen komen over specifieke thema's binnen de aanpak van ouderenmishandeling komen er ook een aantal webinars. Hierin wordt specifiek stil gestaan bij 1 thema zodat er meer diepgang kan zijn. Daar waar mogelijk werken we tijdens een webinar samen met een expert van een organisatie danwel op een thema.

Helaas moesten we ons 1e webinar 'de rol van Veilig Thuis in de aanpak van ouderenmishandeling' van 30 januari door omstandigheden annuleren. Er waren en zijn veel belangstellenden. De nieuwe datum is donderdag 10 april. De mensen die zich reeds hebben ingeschreven krijgen hierover apart bericht en inschrijven kan weer via: [inschrijven SAOM webinar 10 april \(rol van VT\)](#).

T-d-T: signaleren en handelen bij vermoedens van ouderenmishandeling BES-eilanden

Van 28 november tot 22 december ben ik op de Caribische eilanden Sint Eustatius en Bonaire geweest om samen met mensen die daar werken met en voor ouderen, aan de slag te gaan met een train-de-trainer (T-d-t) met het thema 'Herkenning en aanpak van ouderenmishandeling'. Bij de training op Sint Eustatius sloot ook een groep deelnemers van Saba aan, zodat de ouderenzorg van alle drie de overzeese Nederlandse gemeenten vertegenwoordigd was. In totaal hebben 30 mensen de training gevolgd.

Met ingang van 1 januari van dit jaar is de Beschermingscode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling op de BES-eilanden in werking getreden. (De Beschermingscode is hetzelfde als in Nederland de Meldcode.) En uiteraard vallen ook de ouderen onder deze Beschermingscode, maar net als in Nederland is er nog weinig kennis over en aandacht voor de kwetsbare ouderen in de samenleving, en is ouderenmishandeling een onderbelicht thema. Dit is ook de aanleiding geweest dat wij een aantal jaren geleden onze stichting SAOM hebben opgericht om kennis en ervaringen met zoveel mogelijk met mensen die betrokken of geïnteresseerd zijn rondom het thema ouderenmishandeling te delen en elkaar te motiveren om dit onderwerp op de kaart te blijven zetten, zodat ouderen steeds minder het slachtoffer zullen worden van ouderenmishandeling.

Erna

Lees verder op: <https://stichtingsaom.nl/aanpak-ouderenmishandeling-op-de-bes-eilanden/>

Ontbijtsessie in Barneveld

Het is altijd leuk om een succesverhaal te delen. Op 17 november waren we, als SAOM uitgenodigd voor een ontbijtsessie van de lokale alliantie in Barneveld. De alliantie Barneveld bestaat heeft een multi-disciplinaire samenstelling van ongeveer 20 leden. Eén keer per jaar nodigen deze 20 leden collega's uit voor nadere kennismaking met de alliantie. Om half 9 zaten 45 professionals in het gemeentehuis aan het ontbijt. Er werd druk uitgewisseld en gesprekken gingen over hoe eenieder ouderenmishandeling tegenkomt in de eigen werksituatie.

In de raadszaal werden de collega's daarna door ons meegenomen in een algemene inleiding in financieel misbruik, de signalen, de vormen, de dilemma's en de handelings(on)mogelijkheden; vanuit de meldcode én vanuit de handelingsprotocollen van bijvoorbeeld de financiële en notariële ketenpartners. Het mooie was dat er daarna een casus uit de praktijk werd gepresenteerd, waardoor ook het aangereikte in de voorafgaande presentatie tot leven kon worden gebracht. Het was een schrijnende casus, waarin door een interventie van samenwerkende professionals de oudere verder beschermd kon worden. Niet helemaal een happy end, want mevrouw zag haar zoon daarna niet meer. Voor veel deelnemers was er deze ochtend veel herkenning uit de praktijk en velen gingen tevreden naar huis.

Waarom we dit verhaal hier delen in de nieuwsbrief, is vanwege het initiatief, maar vooral ook de mooie opzet van de ochtend, die ons inziens inspirerend kan zijn, en voor herhaling vatbaar.

Marjanne

Ontwikkelingen: LPBO (gastles door Rozemarijn van Bruchem)

Bij ouderen met ingewikkelde pathologie komen ethische dilemma's veel voor. Hoe kunnen we, als professionals, handvatten ontwikkelen voor handelen, om keuzes te maken? Want bij een dilemma is er altijd ergens schade. Het achterhalen van redenen waarom iemand iets (niet) wil is belangrijk. Soms is niets doen ook een optie. En hoe om te gaan met wils(on)bekwaamheid?

Op 14 november hield het LPBO een vergadering. Rozemarijn van Bruchem was de gastspreker en gaf een les over ethische dilemma's. Ethiek is de wetenschappelijke of systematische studie van moraal. Ofwel: kritisch nadenken over wat (moreel) goed is om te doen. Waarden zijn richtinggevend voor het handelen, zoals bijvoorbeeld eerlijkheid, weldoen, niet schaden, vertrouwen, privacy, autonomie, rechtvaardigheid. En daarbij zijn de waarden de fundamenteën van de normen, de handelingsvoorschriften om de waarden te realiseren.

Lees verder op: [https://stichtingsaom.nl/verslag-gastles-lpbo_rozemarijn-van-bruchem/](https://stichtingsaom.nl/verslag-gastles-lpbo-rozemarijn-van-bruchem/)

Ontwikkelingen: landelijk

- De Informatiebox Financieel Veilig Ouder Worden heeft een nieuwe samenstelling en is beschikbaar
- De vereniging van banken heeft besloten dat er in uitzonderlijke gevallen zonder toestemming van de klant gemeld kan worden bij Veilig Thuis. Elke bank geeft een eigen invulling in wat de uitzonderingen zijn.

- De Universiteit van Maastricht voert momenteel een prevalentieonderzoek uit naar de omvang van ouderenmishandeling. Vanuit VWS volgt daarmee geen eigen, aparte prevalentieonderzoek.
- Binnen de Vrije Universiteit is een promovenda actief die veel juridische dossiers heeft bestudeerd, o.a. over rechterlijke uitspraken en maatregelen van ouderen. Daar zaten ook diverse dossiers van financieel misbruik tussen, wat interessante inzichten oplevert over deze problematiek en ook over het handelen van Veilig Thuis.

6 vragen aan: Rozemarijn van Bruchem-Visser

Deze keer werden de zes vragen voorgelegd aan Rozemarijn van Bruchem-Visser, internist ouderengeneeskunde en ethica in het Erasmus MC in Rotterdam. Marjanne ging met haar in gesprek.

1. Wat maakt het werken met ouderen voor jou zo bijzonder?

Mijn moeder is specialist ouderengeneeskunde en ik was helemaal niet van plan om met ouderen te gaan werken. Gaandeweg in mijn opleiding werd ik meer en meer geboeid door de oudere mens. Ik vind het een eer om in de levensverhalen van oudere mensen mee te lopen. Ik vind ze vaak iconisch, wijs en doorleefd. De meeste patiënten zijn ouder dan 80 jaar en ik heb een uur de tijd voor ze in mijn spreekuur. Ik wil ze voorbereiden op hun ziektepad en met hen kijken wat voor hen nog belangrijk is en aansluiten bij de keuzes die ze dan willen maken.

2. Als het gaat over Ouderenmishandeling, wat is dan het schrijnendste wat je meegemaakt?

Er kwam een man met dementie op de SEH. Hij had ook diabetes. Hij was voor zorg afhankelijk van zijn partner. De man was nu ernstig ziek, maar ondanks dat had zijn partner hem een gewone dosis insuline gegeven. De man kwam binnen met een bloedsuikerspiegel van 1,1 en bleek hersendood. Officieel is het een onopgehelderd verhaal, of het ging over Ouderenmishandeling.

Echter voor mij was het wel duidelijk en ik was er behoorlijk kapot van. De partner was namelijk erg geroutineerd in de zorg voor haar man en kende alle bijspuitschema's (m.b.t. bloedsuikerspiegels/insuline) goed. Als de buurvrouw van deze man niet 112 had gebeld, zou de lage bloedsuikerspiegel nooit aan het licht zijn gekomen.

3. Welk succes heb je gehad in de aanpak van Ouderenmishandeling?

Lees verder op: <https://stichtingsaom.nl/6-vragen-aan-rozemarijn-van-bruchem/>

Agenda

Meer informatie over de bijeenkomsten en aanmelden staat op de volgende pagina. ·

- 27 feb. Live-bijeenkomst LPBO / locatie VT Utrecht / 11:30 - 16:30 uur /
gastspreker n.n.t.b. / aanmelden bij: hjaspers@veiligthuisgz.nl
- 6 maart Online bijeenkomst LPBO rondom casuïstiek / 09:30 - 11:00 uur/
aanmelden bij: hjaspers@veiligthuisgz.nl
- 7 maart SAOM Delen van Kennis & Kunde (9-11 uur) / thema 'samenwerken' 5
- 20 maart Conferentie Trechter OM, regio Tilburg 1
- 27 maart Basistraining (ééndaagse) Aanpak Ouderenmishandeling a.d.h.v. de
stappen van de Meldcode 2
- 10 april SAOM-Webinar (15 - 17 uur) / rol van Veilig Thuis in de aanpak OM 6
- 10 april + 15 mei Basistraining aanpak OM: van signaleren naar doen 3
- 25 april Conferentie Trechter OM, regio Haarlem 1
- 13, 27 mei en 10 juni 3-daagse training Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en
Ouderenmishandeling 2
- 2 juni SAOM webinar / thema 'n.n.t.b.'
- 11 juni Congres Een nieuwe generatie ouderen langer thuis 4
- 16 sept. SAOM Delen van Kennis & Kunde / thema 'n.n.t.b.'
- 29 okt. SAOM-webinar / thema 'ouderenmishandeling bij migranten'
- 28 nov. SAOM Delen van Kennis & Kunde / thema 'n.n.t.b.'

- 1 Meer informatie over de multidisciplinaire conferenties Trechter Ouderenmishandeling via: <https://www.trechterouderenmishandeling.nl/>
- 2 Meer informatie over de training aandachtsfunctionaris en de basistraining: <https://www.tactiv.nl/aanbod/>
- 3 Meer informatie over de basistraining BPSW: <https://www.bpsw.nl/academie/scholingsaanbod/basistraining-aanpak-ouderenmishandeling-van-signaleren-naar-doen/>
- 4 Meer informatie over het congres: <https://www.eennieuwegeneratieouderenzorg.nl/>
- 5 Aanmelden voor Delen van Kennis en Kunde (7 maart) : [aanmelden Delen van Kennis & Kunde \(7 maart\)](#).
- 6 Aanmelden voor SAOM-webinar (Rol van VT bij OM) (10 april): [Aanmelden SAOM-webinar 10 april \(Rol van VT\)](#).

Trainingen

SAOM geeft zelf trainingen op de aanpak ouderenmishandeling en kent ook andere trainers en experts op (onderdelen) van de aanpak van ouderenmishandeling. Heb je interesse in een training tot aandachtsfunctionaris, een basistraining, een verdiepingstraining, een training over financieel misbruik, gespreksvoering of..... neem contact met ons op en we denken graag met je mee.

SAOM
STICHTING AANPAK
OUDERENMISHANDELING